

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	H. Jarrayi	Datum	24 november 2023
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	11063537
E-mail	halima.jarrayi@utrecht.nl	Onderwerp	Initiatiefvoorstel tot wijziging van "Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen gemeente Utrecht"
Bijlage(n)		Beleidsveld	Financiën

Geachte leden van de raad,

Met belangstelling hebben we het initiatiefvoorstel tot wijziging van "Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen gemeente Utrecht" gelezen. In deze brief geven wij als college een reactie op dit voorstel, met tegelijkertijd een verzoek om uw begrip voor de zeer korte termijn waarop wij dit voorstel van reactie hebben moeten voorzien.

Het initiatiefvoorstel

Het initiatiefvoorstel stelt uw raad voor: *Het 'Besluit tot wijziging van de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen gemeente Utrecht' vast te stellen, zodat de vermogensgrens voor kwijtschelding voor aanslagen wordt verhoogd naar de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34, derde lid, van de Participatiewet, en deze aanpassing in te laten gaan op 1 januari 2024.*

Inhoudelijk

Als college zien we de problemen die de indieners constateren ook. Het hebben van een financiële buffer voor onverwachte kosten voorkomt dat mensen verder in de financiële problemen komen. Daarom onderschrijven wij het doel van de initiatiefnemers om de vermogensgrens voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen gelijk te stellen aan de vermogensgrens van de participatiewet (bijstand).

Het vaststellen van de maximale grens is een bevoegdheid van het rijk, en niet van de gemeente. In de afgelopen jaren hebben wij ons daarom met toewijding ingespannen om de vermogensgrenzen voor de belastingkwijtschelding op één lijn te brengen met die van de Participatiewet. Deze inzet heeft geleid tot een verhoging van de vermogensgrenzen, met een maximum van € 2.000 per 1 januari 2022. Het initiatiefvoorstel noemt in dit kader ook specifiek de door de kamer aangenomen motie op dit onderwerp. Door de val van het kabinet is deze motie expliciet controversieel verklaard. Desondanks zijn wij vastberaden om ons verder in te zetten voor een volledige gelijkschakeling met de Participatiewet.

Wettelijke aspecten

Wij begrijpen de poging van de indieners om deze kwijtscheldingsgrens in Utrecht gelijk te trekken. Juridisch gezien moeten wij echter constateren dat het initiatiefvoorstel in strijd is met de wet. Zolang de wet niet gewijzigd is, zal dat zo blijven. Dit leidt ertoe dat de burgemeester de taak heeft binnen twee dagen na besluitvorming melding te maken aan de minister, met tussenkomst van Gedeputeerde Staten (artikel 273 Gemeentewet).

Als gevolg van die melding zal het besluit niet worden uitgevoerd gedurende vier weken. De minister is vervolgens aan zet om het besluit eventueel te schorsen voor langere duur in afwachting van een onderzoek naar mogelijke vernietiging, of direct over te gaan tot vernietiging. Als het besluit vernietigd wordt dan betekent dit dat teruggevalen zal worden op de oorspronkelijke verordening die per 1 januari 2023 in werking is getreden, met de maximaal wettelijke bovengrens.

Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat overheidsinstanties handelen in overeenstemming met de wet. Het nemen van besluiten die in strijd met de wet heeft gevolgen voor het vertrouwen van de samenleving in de overheid. Als gemeente houden wij immers ook onze inwoners aan (onze) wet- en regelgeving.

Uitvoering door BghU

Bevoegdheden bestuur en directeur BghU

Het raadsvoorstel gaat ook in op de rol van de invorderingsambtenaar: de directeur van de BghU. De directeur van de BghU heeft zoals we in de eerdere brief schreven aangegeven geen medewerking te verlenen aan besluiten die in strijd zijn met de geldende wetgeving. Hierover zegt het raadsvoorstel: 'In eerste instantie zal het bestuur van de BghU, waar de gemeente Utrecht een grote stem in heeft, zich hierover uit moeten spreken'. Deze stelling moeten wij echter nuanceren. De invorderingsambtenaar is aangewezen door het bestuur van de BghU en heeft zelfstandige bevoegdheden die uitgevoerd worden onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Het bestuur is belast met het houden van toezicht op de uitoefening van die bevoegdheden en is bevoegd tot het vaststellen van beleidsregels instructies geven ter zake van de uitoefening van bevoegdheden. Het bestuur kan en mag echter géén instructies verstrekken die ingaan tegen hogere regelgeving. De invorderingsambtenaar is een zelfstandig bestuursorgaan met geattribueerde bevoegdheden en kan daarom onafhankelijk of los van het besluit van het bestuur van de BghU handelen.

Uitvoeringsvraagstuk Combibiljet

Ook in het geval er geen vernietiging plaatsvindt en de invorderingsambtenaar dit zou uitvoeren zijn er obstakels in de uitvoering van dit besluit. De BghU gebruikt nu een combibiljet voor de invordering van zowel de gemeentebelasting als waterschapsbelasting. In het initiatiefvoorstel wordt aangegeven dat er geen extra uitvoeringslasten zullen zijn bij maximale harmonisatie. Dat klopt maar in dit geval is er geen sprake van maximale harmonisatie. De gemeente Utrecht is op dit moment de enige partij die haar verordening wijzigt. Het voorstel benoemt dat het waterschap dit onderwerp benoemt in haar coalitieakkoord. Via de BghU hebben wij begrepen dat het waterschap in 2024 inderdaad de mogelijkheden wil onderzoeken, maar wij hebben nu geen signalen dat het waterschap haar verordening voor 2024 zal wijzigen.

De regels voor de gemeentebelasting en waterschapsbelasting zullen dus verschillen wat leidt tot zowel onduidelijkheid voor bewoners als inefficiëntie in de uitvoering. Daarnaast wordt die uitvoering risicovoller omdat meer handmatige verwerking moet plaatsvinden. Dit zou betekenen dat er een separaat uitvoeringsproces ingericht moet worden voor kwijtschelding, omdat het combibiljet niet meer mogelijk is gezien er geen uniforme kwijtscheldingsregels meer worden toegepast. Dit leidt tot extra kosten in de uitvoering en zal leiden tot vragen bij inwoners. Met begrip voor het doel van de initiatiefnemers raden wij, mede in het licht van de [zorgen rondom de uitvoering bij de BghU](#), af.

Datum 24 november 2023
Ons kenmerk 11063537

Conclusie

Wij delen volledig de zorgen, en heeft begrip voor het signaal dat de fracties met dit voorstel willen afgeven. Sparen moet niet afgestraft worden en het hebben van een financiële buffer is belangrijk voor een gezonde financiële situatie. Harmonisatie van deze grenzen zou een waardevolle bijdrage daaraan leveren.

Als college zijn wij bereid om de grenzen van de wet op te zoeken, wij zien echter geen oplossing in het duidelijk overschrijden van die grenzen. Bij dit voorstel is helaas geen interpretatie van de wet mogelijk, hoe graag wij anders zouden willen. Daarbij zijn uitvoeringsproblemen zijn uitvoeringsproblemen te verwachten mocht het voorstel wel in werking treden.

Als gemeente(n) zullen we de wetgever moeten overtuigen om deze harmonisatie van de vermogensgrens voor kwijtschelding wettelijk mogelijk te maken. Wij blijven daarom vol inzetten op het verruimen van de vermogensnorm.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,